

Motion till riksdagen

1989/90:K 10

av Anders Björck m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:78

Reformerat presstödet

Propositionen föreslår vissa principiella förändringar av det statliga presstödet. Bland annat föreslås att driftsstödet bör vara upplagebaserat i stället för som nu beräknat på pappersförbrukningen.

Det finns anledning att hälsa detta förslag med tillfredsställelse. Vad gäller förslagen att avskaffa Pressens lånefond, att införa ett nytt utvecklingsstöd och engångsinsatsen för utbildning i tidningsledning samt de ökade kostnaderna för driftsstödet yrkar vi däremot avslag.

Det är viktigt att besparingar sker också på presstödet. I en ansträngd samhällsekonomi är det inte rimligt att öka kostnaderna för presstödet.

Det är vidare viktigt att utforma stödet så att det utgår efter så generellt verkande regler som möjligt. Härigenom minskar risken för godtycke och otillbörliga hänsyn vid fördelningen.

I propositionen föreslås att en ny stödform – utvecklingsstöd – skall införas. Angående detta anförs i propositionen (sid. 33 f) bl.a. följande:

Till skillnad från det generellt verkande driftsstödet kräver utvecklingsstödet en *ingående prövning* av förutsättningarna för stöd. Eftersom utvecklingsstödet består av flera skilda delar behövs olika slags uppgifter för bedömningen av om stöd skall beviljas eller inte. Det kan exempelvis röra sig om en *fullständig beskrivning* av den planerade investeringen inklusive *så utförliga kostnadskalkyler* för projektets olika delmoment och *redogörelser för tänkta kreditvillkor* i den planerade upplåningen på marknaden etc. att bidragstilldelningen kan anpassas till projektet i dess helhet. Vidare kan bidragsgivningen också innefatta *krav på efterkalkyler*, där en stödmottagande tidning redovisar eventuellt uppkomna skillnader mot kalkylen. Jag utgår från att ansökningar från tidningar utan driftsstöd dessutom relateras till en *fullständig redovisning av företagets ekonomiska ställning* så att presstödsnämnden kan pröva om det behövs ett statligt tillskott utöver tidningens egna resurser för att genomföra det aktuella projektet. I vissa fall kan det vara befogat att *inhämta sådana uppgifter* att tidningsrörelsen kan särskiljas från annan verksamhet. Det bör ankomma på presstödsnämnden att i form av tillämpningsföreskrifter ange vilka uppgifter som skall åtfölja ansökningar om utvecklingsstöd. (Vara kursiveringar.)

Detta förslag innebär att bidragen – inte lån – villkoras med långtgående kontroll, varvid framför allt presstödsnämnden förutsätts spela en framträdande roll, såväl vid planeringen som genomförandet av de olika investe-

ringarna och organisationsförändringarna. Innebörden av detta är att det skulle utvecklas en omfattande myndighetskontroll över de olika tidningarnas dispositioner – något som ter sig mycket främmande för den fria svenska pressens traditioner.

Att så markerat slå in på en sådan väg innebär att den svenska presstödspolitiken i viktiga avseenden skulle frångå grundprincipen att arbeta med generella regler för att därigenom i görligaste mån undvika beslut in casu och därigenom hindra t.ex. partipolitiskt färgade manipulationer i enskilda fall. En sådan utveckling kan vi inte medverka till.

Det föreslagna nyinrättade utvecklingsstödet innebär vidare klara risker för att en oproportionerligt stor del av stödet kan gå till en viss grupp av tidningar. Detta förslag avvisas.

Förslaget om en särskild engångsinsats för utbildning i tidningsledning avvisas. Vi anser det ligga i tidningsföretagens eget intresse att se till att företagsledningen har en rimlig kompetens för sina uppgifter. I den mån särskilda problem föreligger i detta avseende inom någon tidningsgruppering torde tillräckliga medel kunna tas i anspråk av t.ex. det driftsstöd som utgår.

Pressens lånefond bibehålls. Härigenom ges möjlighet för presstödsnämnden att bevilja lån på fördelaktiga villkor till investeringar som inte kan finansieras via den normala kreditmarknaden och som bedöms önskvärda från presspolitisk synpunkt. Ett belopp på 25 miljoner kronor bör liksom föregående budgetår tas upp.

Vad gäller de föreslagna driftsbidragen föreslår vi en reduktion med 20 procent av det föreslagna beloppet.

Våra förslag innebär att driftsbidragen beräknas till 347 miljoner kronor i stället för föreslagna 433,7 miljoner kronor.

Posten "Utvecklingsstöd till dagspressen" beräknad till 35,8 miljoner kronor liksom posten "Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till dagspressen" utgår och ersätts med en post "Lån till dagspressen" om 25 miljoner kronor.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen till Driftsstöd till dagspressen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 347 milj.kr.,
2. att riksdagen beslutar att anslagen Utvecklingsstöd till dagspressen och Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti till dagspressen inte inrättas.
3. att riksdagen beslutar att bibehålla anslaget Lån till dagspressen,
4. att riksdagen – under förutsättning att yrkande 3 vinner bifall – till Lån till dagspressen för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 25 milj.kr.

Stockholm den 10 april 1990

Mot. 1989/90

K10

Anders Björck (m)

Hans Nyhage (m)

Stig Bertilsson (m)

Göran Ericsson (m)

Elisabeth Fleetwood (m)

Birger Hugård (m)

Göran Åstrand (m)